

Projekt

z dnia 17 kwietnia 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ZAWADZKIEM**

z dnia 2026 r.

w sprawie pomników przyrody na terenie gminy Zawadzkie

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 1, 2, 3a, art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) Rada Miejska w Zawadzkim po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu uchwala, co następuje:

§ 1. Na terenie gminy Zawadzkie występują pomniki przyrody które zostały wymienione w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 2. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Zawadzkie przedstawiono w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 3. Szczególnym celem ochrony drzew, o których mowa w § 1 jest zachowanie wartości przyrodniczych, naukowych, krajobrazowych historycznych i kulturowych, w tym ich wyjątkowych cech, takich jak rozmiar czy wiek.

§ 4. Nadzór nad ochroną pomników przyrody sprawują Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Zawadzkie oraz Burmistrz Zawadzkiego - w stosunku do pomników przyrody wymienionych w załączniku do niniejszej uchwały pod numerami: 1 - 10.

§ 5. W stosunku do pomników przyrody wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania pomnika przyrody;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 7) umieszczania tablic reklamowych.

§ 6. W ramach ochrony czynnej, w stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1 ust. 1, ustala się możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjnych - zabezpieczających, z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zawadzkiego.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

§ 9. Niniejsza uchwała była poprzedzona rozporządzeniem nr 0151/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienie pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Op. z 2005 r. Nr 72, poz. 2231), które w części dotyczącej przedmiotowych pomników przyrody, utraci moc z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały zgodnie z art. 157 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13).

Załącznik nr 1 do uchwały nr

Rady Miejskiej w Zawadzkiem

z dnia.....2026 r.

Lista pomników przyrody na terenie gminy Zawadzkie

Lp.	Kod CRFOP	Nazwa gatunkowa drzewa/ drzew	Nr ewidencyjny działki	Obręb	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm]	Położenie geograficzne Układ współrzędnych WGS84	Opis lokalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.307	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	2304	Żędowice	517	N: 50°35'13.3'' E: 18°31'25.6''	Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb Leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 140h Naprzeciwko granicy między posesjami stawowa 22 i 24, około 5 metrów od drogi
2.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.308	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	2293	Żędowice	685	N: 50°34'33.8'' E: 18°33'8.0''	Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 140
3.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.309	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	2293	Żędowice	602	N: 50°34'33.6'' E: 18°33'8.5''	Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 140 j
4.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.310	Dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>)	139/6	Żędowice	468	N: 50°34'29.0'' E: 18°33'23.7''	Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 139 dx
5.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.311	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	139/6	Żędowice	507	N: 50°34'29.1'' E: 18°33'25.3''	Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 139 x

6.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.314	Grab zwyczajny (Grab pospolity) (<i>Carpinus betulus</i>)	3117/2	Zawadzkie	290	N: 50°37'9.0''	Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Rytwiny, Oddz.: 6 g
						E: 18°27'22.3''	
7.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.18261	Grab zwyczajny (Grab pospolity) (<i>Carpinus betulus</i>)	3118	Zawadzkie	275	N: 50°37'13.8''	Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Dębie, Oddz.: 1 a
		Klon pospolity (Klon zwyczajny) (<i>Acer platanoides</i>)			235	E: 18°27'2.2''	
8.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.18262	Klon pospolity (Klon zwyczajny) (<i>Acer platanoides</i>)	3118	Zawadzkie	250	N: 50°37'13.7''	Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Dębie, Oddz.: 7 a
						E: 18°27'4.1''	
9.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.18263	Klon pospolity (Klon zwyczajny) (<i>Acer platanoides</i>)	3119	Zawadzkie	242	N: 50°37'18.8''	Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Dębie, Oddz.: 8 a
		Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)			482		
		Klon jawor (Jawor) (<i>Acer pseudoplatanus</i>)			411	E: 18°26'42.6''	
		Grab zwyczajny (Grab pospolity) (<i>Carpinus betulus</i>)			288		
10.	PL.ZIPOP.1393.PP.1611073.18265	Buk pospolity (Buk zwyczajny) (<i>Fagus sylvatica</i>)	3101	Zawadzkie	415	N: 50°37'39.5''	Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Dębie, Oddz.: 14 a
						E: 18°24'49.1''	

Załącznik nr 2 do uchwały nr

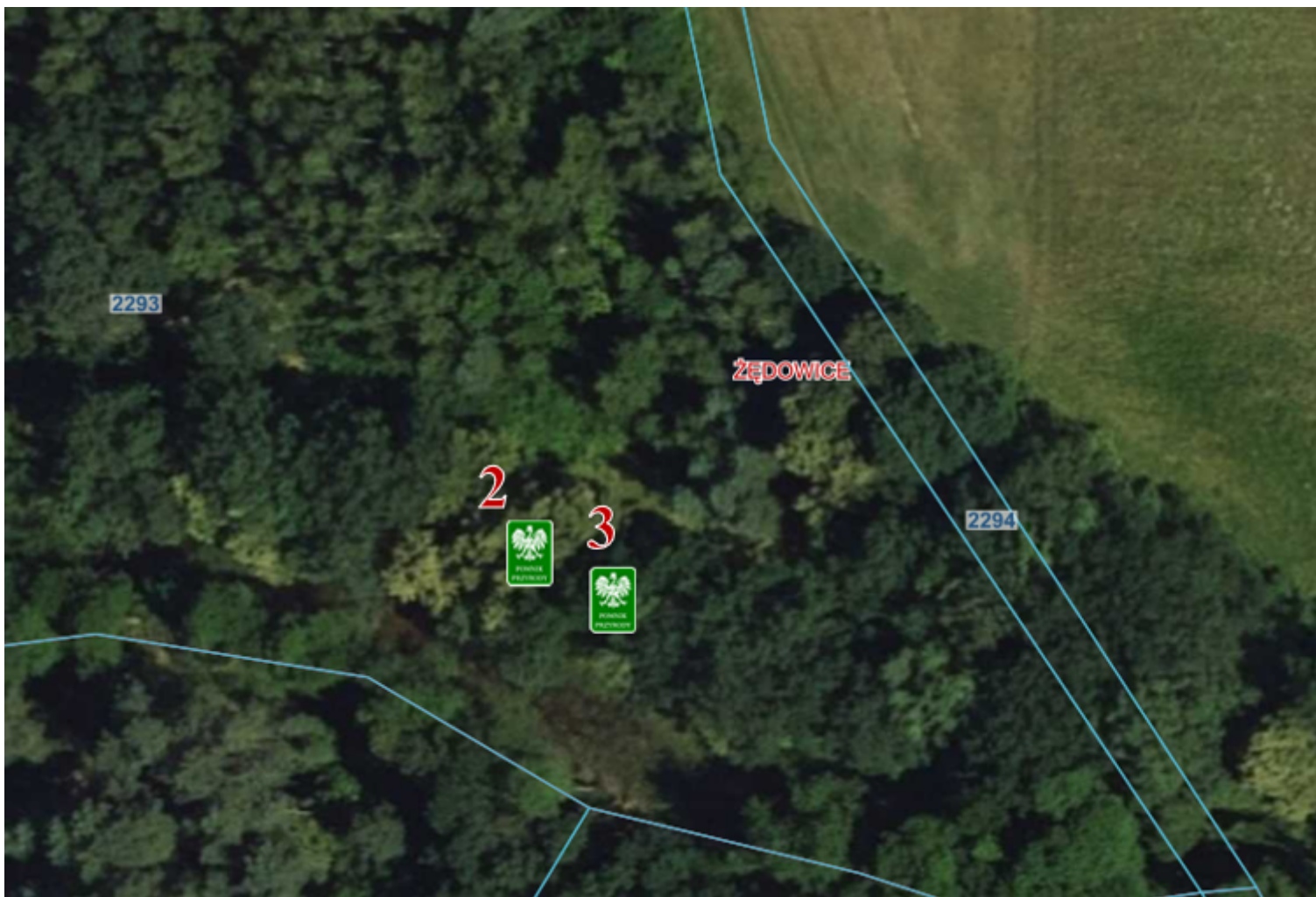
Rady Miejskiej w Zawadzkim

z dnia.....2026 r.

Lokalizacja pomników przyrody na terenie gminy Zawadzkie

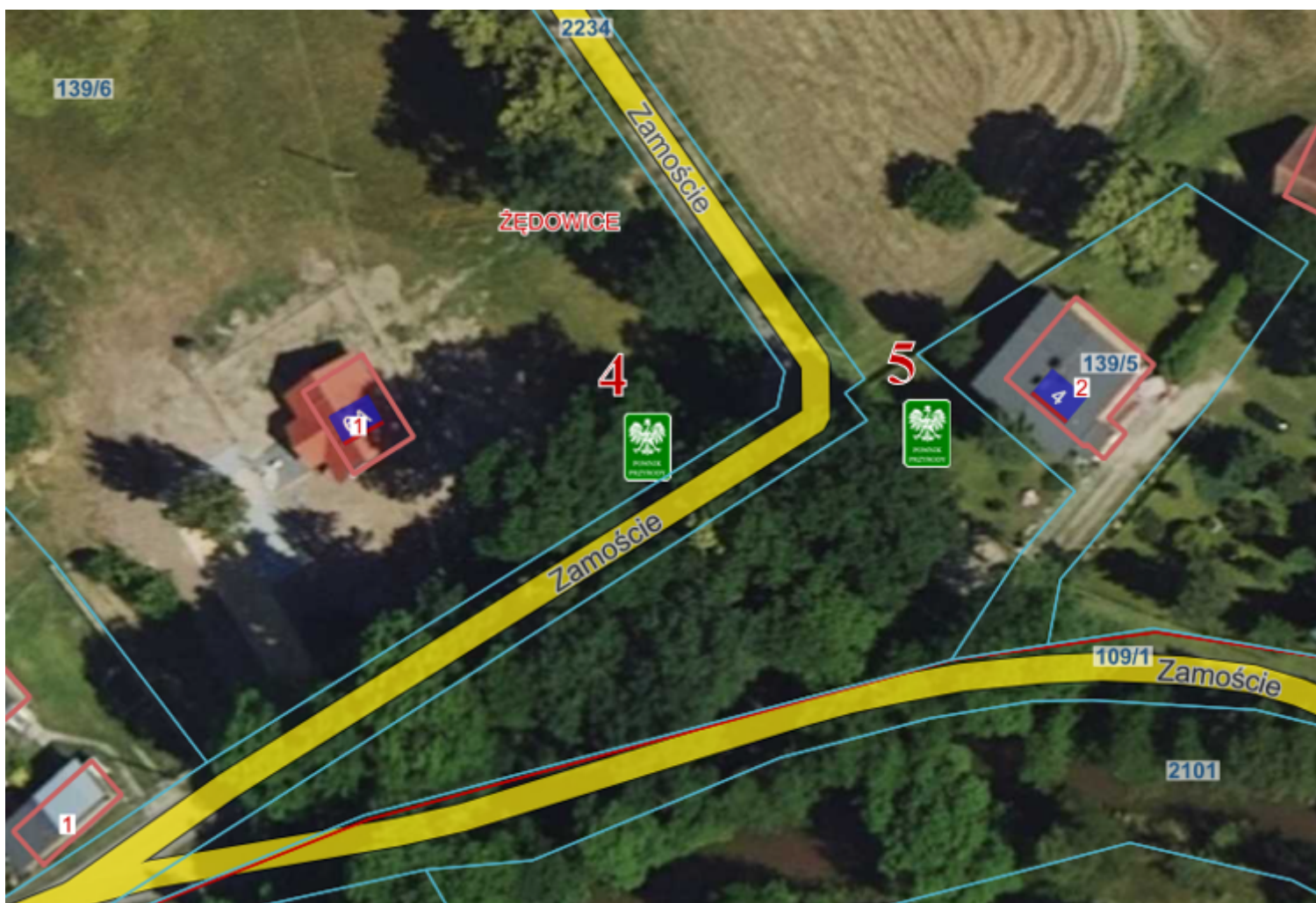


1. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnący na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Kielcza, leśnictwo Zarzecze, oddział 140h naprzeciwko granicy między posesjami przy ul. Stawowej 22 a 24, około 5 metrów od drogi, w miejscowości Żędowice.



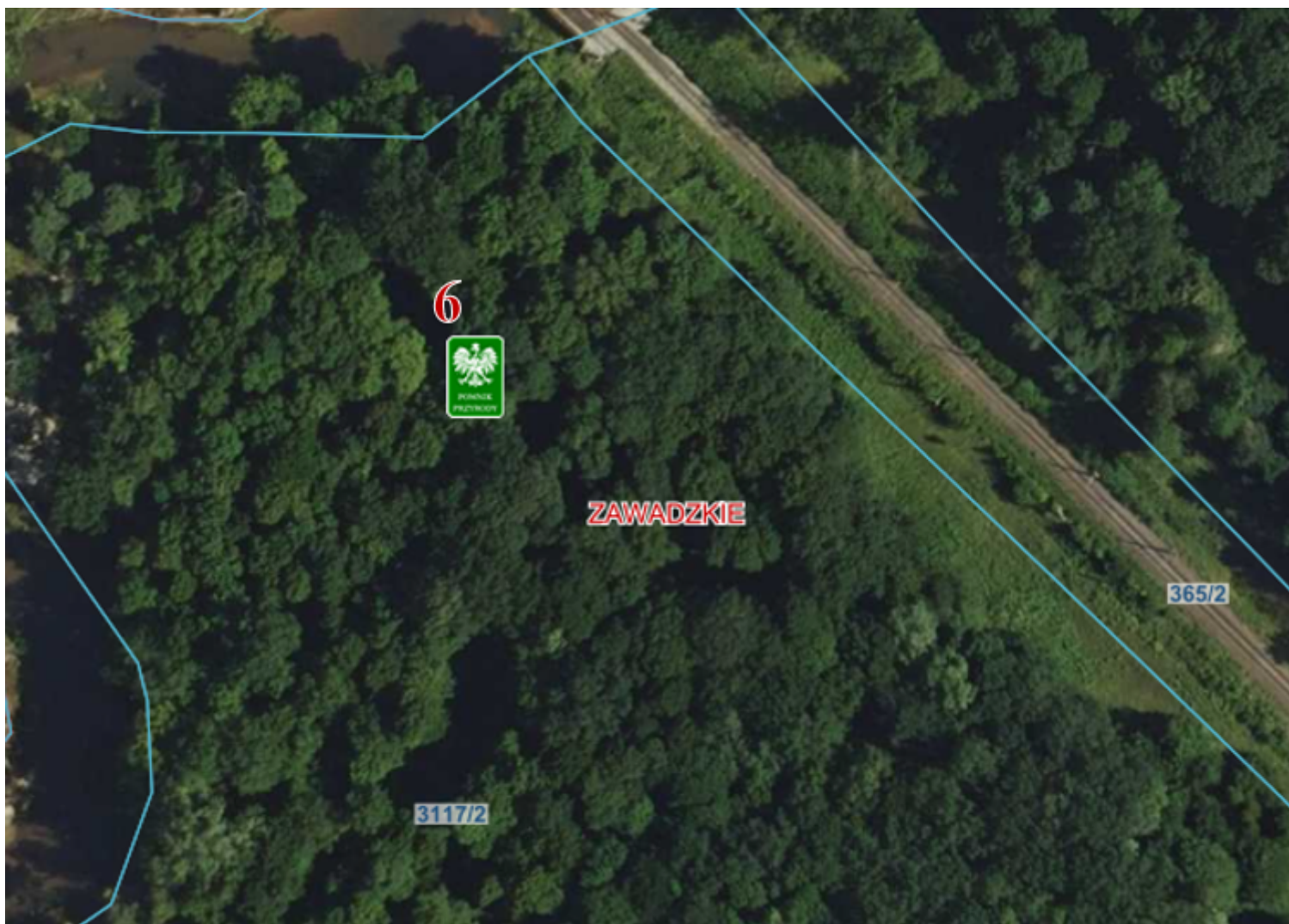
2. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnący na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Kielcza, leśnictwo Zarzecze, oddział 140.

3. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) rosnąca na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Kielcza, leśnictwo Zarzecze, oddział 140j.

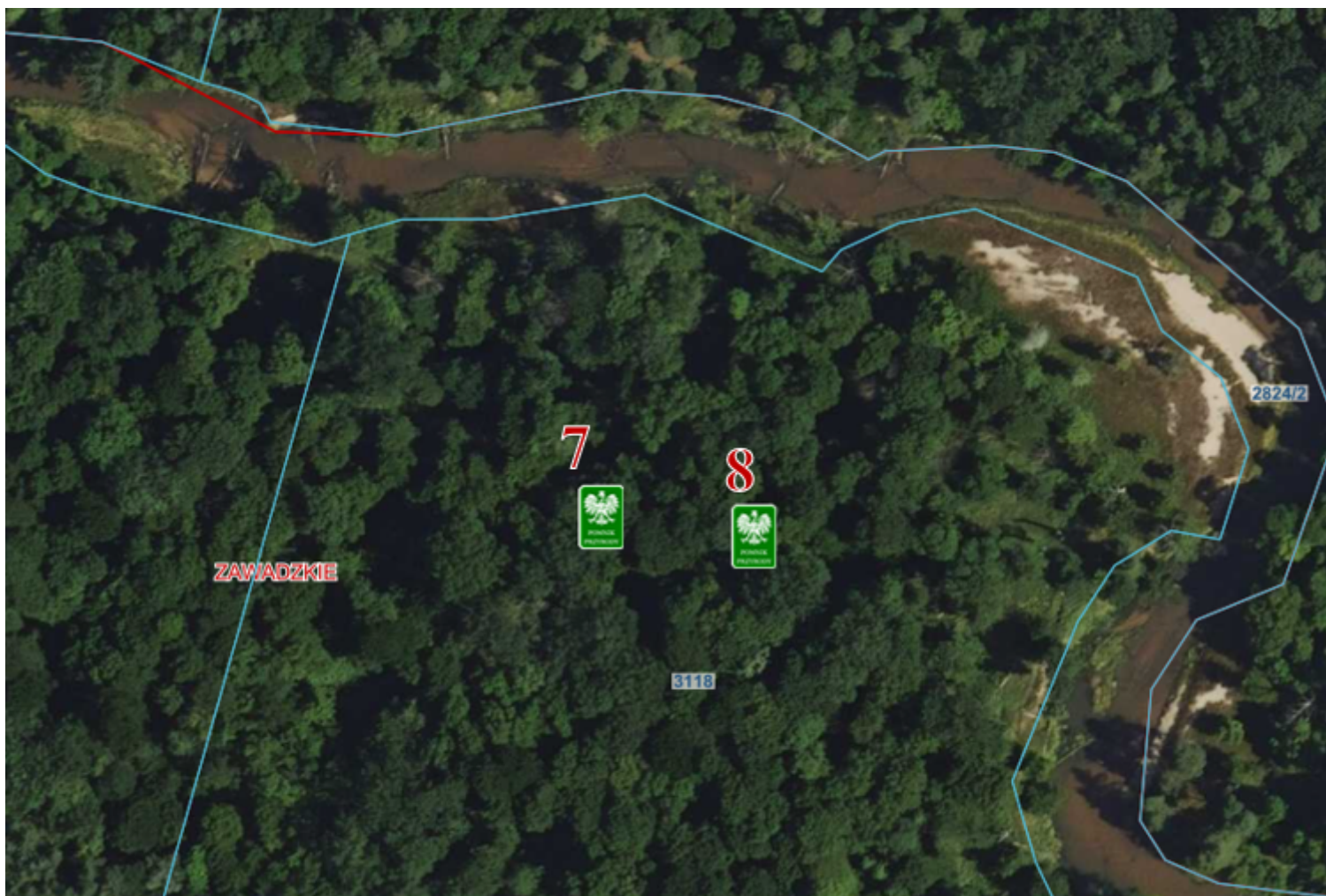


4. Dąb czerwony (*Quercus rubra*) rosnący na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Kielcza, leśnictwo Zarzecze, oddział 139dx.

5. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnący na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Kielcza, leśnictwo Zarzecze, oddział 139x.

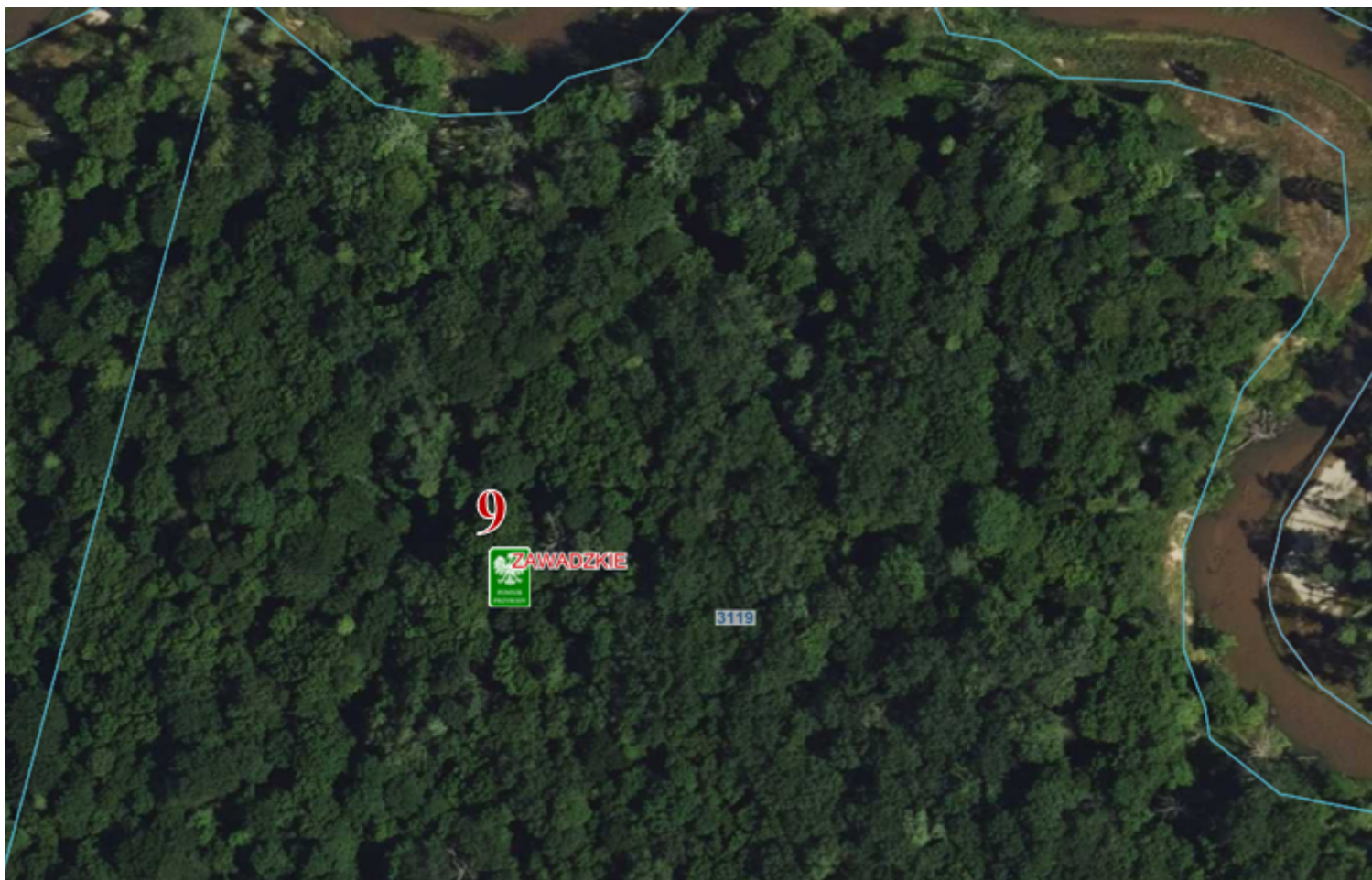


6. Grab zwyczajny - Grab pospolity (*Carpinus betulus*) rosnący Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Zawadzkie, leśnictwo Rytwiny, oddział 6g.

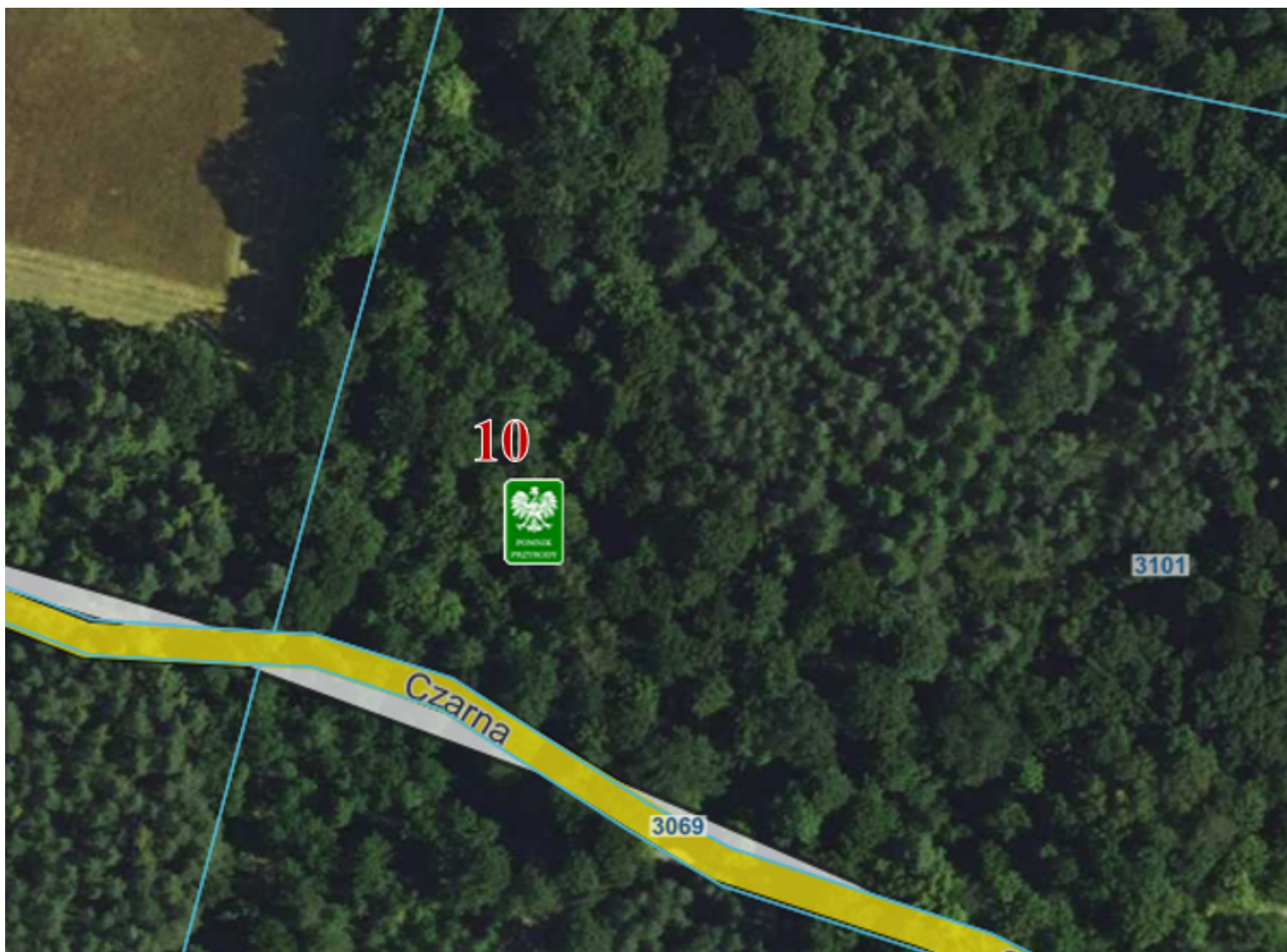


7. Grupa dwóch drzew gatunku grab zwyczajny – grab pospolity (*Carpinus betulus*) oraz klon pospolity – klon zwyczajny (*Acer platanoides*) rosnących na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Zawadzkie, leśnictwo Dębie, oddział 1a.

8. Klon pospolity – klon zwyczajny (*Acer platanoides*) rosnący na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Zawadzkie, leśnictwo Dębie, oddział 7a.



9. Grupa czterech drzew gatunku: klon pospolity – klon zwyczajny (*Acer platanoides*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), klon jawor – Jawor (*Acer pseudoplatanus*) oraz grab zwyczajny – grab pospolity (*Carpinus betulus*) rosnących na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Zawadzkie, leśnictwo Dębie, oddział 8a.



10. Buk pospolity – Buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*) rosnący na terenie Nadleśnictwa Zawadzkie, obręb leśny Zawadzkie, leśnictwo Dębie, oddział 14a.

Uzasadnienie

Na terenach położonych w granicach administracyjnych gminy Zawadzkie znajduje się w sumie 10 pomników przyrody, w tym: 8 drzew oraz 2 pomniki grupowe. Wśród ww. pomników na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe znajduje się 10 pomników przyrody. Pomniki przyrody na terenie gminy Zawadzkie powołane zostały na mocy Rozporządzenia Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 72) z dnia 7 listopada 2005 r.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie* (Dz. U. z 2009 r., Nr 92 poz. 753 ze zm.) z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, wyżej wymienione akty prawne, wydane przed dniem 1 sierpnia 2012 r., tracą moc.

Kompetencje w zakresie m.in. pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo – krajobrazowych i stanowisk dokumentacyjnych zostały przekazane miejscowo właściwym radom gmin, a nadzór nad tymi formami ochrony przyrody, sprawują wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* ochrona przyrody jest obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych oraz osób fizycznych. Jednocześnie, stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o lasach*, trwale zrównoważona gospodarka leśna obejmuje w szczególności zachowanie i ochronę zasobów przyrodniczych lasów.

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa pozostają w zarządzie Lasów Państwowych, które – zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy *o lasach* – prowadzą gospodarkę leśną, natomiast nadleśniczy, na podstawie art. 35 ust. 1 tej ustawy, realizuje ją samodzielnie na terenie nadleśnictwa. Oznacza to, że podmiot ten sprawuje bieżącą, faktyczną opiekę nad elementami środowiska przyrodniczego, w tym również nad formami ochrony przyrody zlokalizowanymi na gruntach pozostających w jego zarządzie.

Jednocześnie należy wskazać, że kompetencje w zakresie ustanawiania oraz znoszenia określonych form ochrony przyrody, takich jak pomniki przyrody, użytki ekologiczne czy zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, zostały przypisane organom gminy. Zgodnie bowiem z art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie tych form następuje w drodze uchwały rady gminy, a stosownie do ust. 3 tego przepisu – ich zniesienie również pozostaje w kompetencji tego organu.

Mając na uwadze powyższe, należy rozróżnić kompetencje o charakterze:

- formalnoprawnym (ustanawianie, znoszenie, nadzór), które przysługują właściwym organom administracji publicznej (w szczególności radzie gminy),
- faktycznym (technicznym), związanym z bieżącym utrzymaniem i zabezpieczeniem przedmiotów ochrony, które obciążają podmiot władający nieruchomością.

W konsekwencji, w przypadku form ochrony przyrody zlokalizowanych na gruntach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych, to Lasy Państwowe – działając przez nadleśniczego – sprawują bieżącą opiekę nad tymi obiektami, przy jednoczesnym zachowaniu kompetencji nadzorczych i stanowiących przez właściwe organy administracji publicznej.

W związku z dokonaniem przeglądu i weryfikacji danych dotyczących gatunków, wymiarów, lokalizacji oraz stanu zdrowotnego pomników przyrody występujących na terenie gminy Zawadzkie w tym na terenach należących do Lasów Państwowych, przy udziale Nadleśnictwa Zawadzkie zachodzi konieczność aktualizacji aktów prawnych, w których zawarte są dane dotyczące ww. form ochrony przyrody.

Weryfikacji i aktualizacji danych dokonano m.in. na podstawie wizji terenowych przeprowadzonych przy udziale leśniczych z Nadleśnictwa Zawadzkie (w przypadku pomników rosnących na terenie lasów).

W treści załącznika do uchwały wskazano, w odniesieniu do każdego pomnika przyrody indywidualny numer jaki dany pomnik posiada w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP), prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Ponadto, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa, tj. ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody oraz *„Rekomendacjami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionych*

krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych”, opisano dane dotyczące pomników przyrody (m.in. wymiary i lokalizację).

Zaproponowane w projekcie uchwały zakazy:

- 1)niszczenia, uszkodzania lub przekształcania pomnika przyrody;
- 2)wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3)uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4)dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5)wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 6)zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 7)umieszczania tablic reklamowych.

są zgodne z katalogiem zakazów określonych w art. 45 ust. 1 *ustawy o ochronie przyrody* oraz adekwatne zarówno do aktualnego i przewidywanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, na którym rosną okazy pomnikowe, jak i dających się obecnie zidentyfikować zagrożeń dla jego stanu oraz możliwości zachowania i ochrony.

Powyższa uchwała określa również:

-szczególne cele ochrony tj. zachowanie wartości przyrodniczych, naukowych, krajobrazowych historycznych i kulturowych, w tym ich wyjątkowych cech, takich jak rozmiar czy wiek,

-obowiązki nałożone w ramach czynnej ochrony tj. możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjno - zabezpieczających, z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami chirurgii drzew oraz

-zakazy dla danych pomników przyrody wybrane spośród katalogu zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ww. *ustawy o ochronie przyrody*.

Wypełniając wymogi określone w art. 44 ust. 3a ww. *ustawy o ochronie przyrody*, projekt uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu postanowieniem znak: WPN.623.14.2026.AP z dnia 02 kwietnia 2026 r.

Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie przez Radę Miejską w Zawadzkiem powyższej uchwały jest uzasadnione.